

KURJER LITEWSKI

w W I L N I E dnia 18. Listopada V. S. R O K U 1808

GRODNO d. 10 Listopada. Dziekan Grodzieński W. JX. Lachnicki Kanonik Smoleński ułożywszy się z Zakonami tu w Grodnie mieszkającymi odprawia i celebrował publicznie w Kościele JXX. Dominikanów na dniu dzisiejszym Exekwie za duszę s. p. nieodżałowanego Pasterza JW. Jana Nepomucena Korwina Kossakowskiego Biskupa Wileńskiego i Kawalera. Smutny ten co do swej powierzchowności obchód z wylaną licznie zgromadzonego Duchowieństwa i zebranego obywatelstwa gorliwością połączony, był niepodchlebnym tłumaczeniem gorzkiego uczucia, którem serca przywiązanych do swego dobrego Pasterza Dyecezanów strata już powetować się niemogącą ucisnione zostały. Niech ta ostatnia w Bogu zesłemu, publicznie przez pierwszy w Gubernii Grodzieńskiej Dekanat uczyniona posługa, zostanie dowodem wielkopomnym ku zmarłemu cześci, wdzięczności i uszanowania; do iakowych zmarły nasz Pasterz czystością Religii, wyższością nauki i ewangeliczną w rządzeniu wiernych słodyczą, nie zaprzeczone sobie ugruntował prawo.

S. PETERSBURG V. S. d. 3 Listopada J. J. Mość oświadczył ukontentowanie pułkowym komendantom, Półkownikowi Moskiewskiego muskietyerskiego Manachtinowi, Półkownikowi pskowskiego Łaponowi; tudzież Szefom pułkowym, GM. Orenburskiego dragonńskiego Diatkow, GM. Rylskiego muskietyerskiego Okułow, GM. Ufimskiego muskietyerskiego Cybulskiemu, GM. Orenburskiego garnizonowego Hertzenbergowi, GM. Kazanńskiego garnizonowego Esipowi.

Uwalniaia się od służby Bałtyckiej floty, Kontr Admirał Sorokin z mundurem i połową gaży; Kapitan-leytenant Hołownia z mundurem, połową gaży, i rangą Kapitana z; GM. artylleryi morskiej Jucharyn z mundurem i całą gażą.

Minister wojenny obywatelowi powiatu Dubieńskiego Ragozińskiemu prosiącemu o rozpatrzenie śledztwa względem nadużycia umówionych na prowiant i furaz cen, odpowiedział że prośba jego ze złożonemi przy niej dokumentami odesłana na rozpatrzenie do Ministra spraw wewnętrznych, do którego to należy. Przy tem prosi Minister wojenny wszystkich znajdujących potrzebę utrudzać go swoimi prośbami, aby nie przyłączali żadnych autentycznych papierów, iak dotąd różne osoby to czyniły, gdyż mogą one ulegać iakim bądź przypadkom, lecz zechcą przyłączać kopie ich oryginałów przez Sąd zaświadczone, które będą przyjęte iak i same autentyki.

LONDYN d. 24 października. Okręty liniowe, Cesar od 84, Malta od 80, opuściwszy stanowisko pod Tulonem, do Plymouth powróciły. Zostało się tam 10 liniowych Angielskich dla zam-

knęcia floty Francuzkiej. Officer Portugalski Cu-esta przybył tu z Oporto z ważnemi do rządu depeszami. Xze Brezylji, niewiedząc o wypadkach Europejskich, które łączą dziś Hiszpanię z Portugalią przedsięwziął wielką wyprawę, z całą lądową i morską potęgą, przeciw Montevideo; porozumiawszy się dziś, o iednostaynym dwóch narodów interesie, utrzymania udzielnosci, niezaniebda zapewne zwrócić siłę, przeciw wspólnemu nieprzyjacielowi, iakim jest Napoleon.

Woyska, które G. Baird z Falmouth do Biskai poprowadził na pomoc Insurgentom Hiszpańskim, złożone są z oddziału konney artylleryi, z drugiego oddziału pieszey artylleryi, z batalionow gwardyi pieszey, z 3 batalionu regimentu Królewskiego, z 2 batalionu pieszego 14 regimentu, z 3 batalionu 26 fizylierow regimentu, z 1 batalionu 26; z 3 batalionu 27, z 2 31, z 1 28, z 3 59, z 1 76, z 2 87, i całego regimentu 95. Pod G. Baird dowodzą GM. Manham, Werde Meckenzie, BG. Glade i Crawford i GA. Półkownik Urban.

W Hiszpanii G. Castanhios dnia 4 sierpnia wypelnił w Grenadzie ofiarę, którą S. Ferdynandowi miasta patronowi przed walką z G. Dupont był szlubował. Wszedł General do kościoła z dobytą szpadą, otoczony sekretarzami i gwardyą honorową. Jeżeli kiedy, rzekł, wolno było składać, w kościołach Naywyższego, znamiona niezgody i zniszczenia; tedy dziś naybardziej przystoi tam przynosić trofea wydarte nieprzyjacielowi, który ruinę domow bożych poprzysiągł. Udała się więc processya uroczysta do kaplicy, w której ciała sławnego zwycięzcy Ferdynanda Katolickiego wystawione było, G. Castanhios ofiarował laurową koronę, którą jego czoło było ozdobione, a zatem sztandary, chorągwie, oręż, i inne znamiona zwycięstwa w kaplicy złożone zostały. Te trofea mają bydź wieczną pamiątką gorliwości i odwagi narodowej, oraz poświęcenia się za religią i oyczyznę. Francuzi przed poddaniem się spalili i w ziemię zakopali wiele ze swoich znakow wojennych, lecz dosyc zostało dla zaświadczenia męstwa i chwały narodu hiszpańskiego.

Francuzi oblegali przez dwa miesiące Sarra-gossę. Dnia 3 sierpnia zaczęli okropne bombardowanie, które uczyniło niewyliczone szkody. D. 4 z równą mocą bili; temczasem uderzyli na Hiszpańską baterię, i do miasta wieczorem wdrzeć się potrafili. Oszancowali się zatem Hiszpani w drugiej miast połowie, a odebrawszy z Walencyi posiłki, wyparowali nieprzyaciół ze wszystkich murów. Don Józef de Palafox - y - Melzi kazał ustepujących scigać białą z tyłu najmocniej. Lecz niewiadomo azali wielu Francuzów od korpusu oderwano.

W Jmieniu Rady Kastylijskiej, pisał Arias Mon dnia 4 sierpnia do G. Palafox. ażeby on przyłożył się do utrzymania honoru i godności tej rady. Odpowiedział Generał dnia 10 skarżąc się, że niektóre członki rady złączyły się z Francuzami, i tak dalece były zapędne, że pod murami Sarra gossy w szykach nieprzyjacielskich przeciw oyczyźnie walczyły. Radził więc zwołać powszechną Juntę. Roztrząsają teraz Juntę prowincjonalne projekta do ustanowienia powszechnego, w całym kraju, rządu. Junta Sewilska przez obszerne pismo zbiła drugich Junt projekta zwołania stanów, Cortez, całego kraju; i dowodzi że Juntę prowincjonalną będąc od ludu wybrane, wolę jego reprezentują; że zatem do nich należy wybrać deputowanych do złożenia najwyższego rządu. Też wiadomości Hiszpańskie donoszą o odezwie Gubernatora wyspy Amerykańskiej Cuba, zwanego Marius de Sommernellos. Oznaymił on mieszkańcom tej osady dnia 12 lipca o postanowieniu Juntę Sewilskiej, o insurrekcyi Hiszpanów, i wezwał ich do posłuszeństwa i wierności Ferdynandowi VII. Toż samo uczynił Don Villavicencio komendant siły morskiej, iaka się w tej osadzie znajdowała.

Listy z rozmaitych portów Hiszpańskich pisane, powtarzają zgodnie, arcy ważną, iezeli jest prawdziwą, wiadomość, o wzięciu w niewolę przez Insurgentów Józefa Napoleona Królem ich mianowanego. Opisuia też listy okoliczności towarzyszące temu zdarzeniu. Insurgenci uważali oddawna że Józef Buonaparte codziennie obiedział konną stajnię i forpocztę Francuzkie, że nietrzymając się wielkiej drogi przebiegał scieszki i manowce, równiny i gury dla obeyrzenia rozłożonych Francuzów. Dobrawszy zatem wodzowie odważnych na wszystko Hiszpanów postawili ich mieli po wielu miejscach na zasadzce. Ci więc oskoczyli Józefa nagle ze wszystkich stron w miejscu, w którym ani biec się, ani ratunek mieć mogąc poddać się Hiszpanom był zmuszony. Czekać potrzeba dalszych doniesień, któreby potwierdziły lub odwołały ten ważny wypadek. To niewątpliwe że Insurgenci we wszystkich punktach na przód postąpili, i że wszelkiego usiłowania dokładaia zniszczyć starą armią Francuzów, nim nowociągące wielkie posiłki odbierze. Ten art: z Derpt: Gazety.

Dnia 18 sierpnia Don Juan Józef Martinez przyprowadził do Kartageny z portu Mahon eskadrę z 6 okrętów liniowych złożoną. Reina Louisa, S. Pablo, Guerrero, Asia, S. Ramon, S. Francisco de Paulo, zawinęły w dobrym stanie do pomienionego portu, niewiadomo czyli przyniosły wojska lądowe w Maiorce stojące, które statecznie zatrzymywał na tej wyspie komendant, nieposyłaiać ich do Hiszpanii na wielokrotne od Insurgentów rozkazy. X. Leopold, syn drugi Ferdynand a IV Króla Sycylii, przybył na okręcie Angielskim Thunderer do Gibraltaru.

Nie iedna Anglia związała się z Hiszpanią; złączyła się Portugalia z tym narodem, Brezylia swoje siły ma przysyłać; Sycylia do związku przystąpiła, zbożem orężem i ludźmi wspierać ucisnionych Hiszpanów przyrzeka; Szwecya dawną przyiaźń odnowiła; już poseł Szwedzki Adleberg tam wyjechał

dla podpisania z Insurgentami umowy. Regimenta Szwajcarskie przyymają podobno służbę u Hiszpanów lub Anglików i na ich żołdzie walczyć mają przeciw Francuzom. Tak ogromne siły zapalone obroną udzielnosci własności i religii, pokonać zdolają nayliczniejsze wojska, które Napoleon prowadził.

Okręt liniowy Nassau od 64 dział, i dwa brygi, przyprowadziły 70 statków przewozowych z Hiszpanami z morza północnego do Deal. Minister spraw zagranicznych Caning dał wielki obiad dla Margrabi La Romana i deputowanych Hiszpańskich; siedzieli także u stołu X. Portland, Lordowie Castlereagh, Mulgrave i Sekretarz Admirality Pole, tudzież wiele innych pierwszej rangi osob. La Romana będąc w Danii bynajmniej nie wiedział o powstaniu Hiszpanów, przez szpiegów Francuzkich strzeżony nie mógł prawdy dowiedzieć się od Anglików, którym wszelki przystęp do brzegów zabroniony. Jeden Xiądz przyiósł na siebie uwiadomić Margrabię o stanie jego oyczyzny: przebrawszy się więc po kupiecku szukał momentu, w którymby mógł bez podeyrzenia rozmówić się z wodzem Hiszpańskim, lecz wszędzie znajdował Francuzów na przeszkodzie: lękał się podać siebie w podeyrzenie przez częste zbliżanie się do wodza, lecz obok chciał na siebie ściągnąć uwagę Margrabięgo: a zatem w Helgoland przechodząc ulicą koło wodza trącił go mocno, a ztąd miał zręczność przeproszenia i odkrycia swego charakteru. Spytał się La Romana dla upewnienia się azali umiał po łacinie? Odpowiedział Xiądz w tym języku; zaprosił na kawę, i o tem iedynie rozmawiali z sobą, dla uniknienia podeyrzenia. Okazał potem Xiądz listy Angielskie, Hiszpańskie, i zupełnie przekonał wodza Hiszpańskiego tak o prawdzie swego od Anglii poselstwa, iako też o rzeczywistości wypadków w Hiszpanii. Nie mógł Margrabia nie wierzyć albo posadzać o podstęp; miłość oyczyzny wołała; wszedł zatem w zmwę z Anglikami, z którymi ułożywszy wiadomy już plan ucieczki, uprowadził z Danii prawie cały korpus, iaki miał pod swoją kommandą.

Jle chwala tu G. Wellesley, jego męstwo w bitwach, jego rozsadek w radach, tyle gania G. Dalrymple za zawartą, przeciw zdaniu swego poprzednika, z G. Junot konwencją. G. Wellesley sprzeciwiał się ile tylko karność wojskowa pozwalała punktom umowy; lecz G. Dalrympl pociągnął za sobą większą połowę wojska. G. Scott wysłany do Portugallii sledzić będzie na miejscu przyczyzny tego wypadku hańbę orężowi Brytanii W. czyniącego. Po G. Baird druga następie ważniejsza wyprawa pod dowództwem G. Achmuty. Już część statków przewozowych z lądowym wojskiem w Portsmouth zgromadzona czeka znaku do wysścia na morze. Szalupa nasza Seagul spotkawszy się z brygiem Duńskim i sześciu batami działowymi po kilkogodzinney bitwie poddać się musiała.

Obchodziliśmy uroczyscie w tej stolicy zyskane nad Francuzami korzyscie w Katalonii. Pod Roncesvaux zaszła uporeczywa bitwa, skutkiem której główna kwatera Francuzka G. Duhesme przemieścić się musiała do S. Jean de Luz i do Perpignan.

Gazety Madryckie pokazuia iak daleko mylaia się
wizma obce względem interessow Hiszpańskich. Ar-
chy Biskup Sewilli i Toledo Kardynał Ludwik Bo-
arbon, syn Infanta Ludwika Antoniego i Donny
Valadriga de Rosas, Wnuk Filipa v, nie jest sta-
rzec 80 letni, lecz jest mąż silny w 31 roku ży-
cia swego. Nie tylko Józef Napoleon nie miał stron-
ników w Madrycie, owszem pod bytność iego w
tey stolicy przed 29 lipca, wysoka rada Kastylji,
rada woyskowa, rada inkwizycyi, niechciały wyko-
nać przysięgi wiernosci nowemu Królowi, i wyro-
kiem dnia 11 sierpnia ogłosily za dzieło przemo-
cy i gwałtu zrzeczenie się tronu przez Karola iv
z Infantami i wszystko to co Junta Bayońska
uchwalała. Powodem tey dla Józefa nieprzychyl-
ności Ministrowie spraw zagranicznych Cevallos,
Xze Castelfranco, Xze Infantado i inne członki
Bayońskiego zjazdu złożyły swoje urzędy; ostatni
służył w niskiej randze pod G. la Cuesta. Po od-
daleniu się ze stolicy Józefa i przy nim rezydu-
jących posłów Duńskiego, Saskiego i Francuzkiego,
został ieden ich przyjaciel Intendent miasta Vig-
ri, lecz i ten zamordowany od ludu; ciało
iego po ulicy włożono. Skarb Królewski i kas-
sy nie dostały się Francuzom, wczesnie uprowa-
dzone przez Ministra skarbowego Cabarus. W Bu-
enretiro w oszańcowanym i dobrze na skład orę-
ża opatrzonym zamku Hiszpani 106 dział zdoby-
li, prochy i wozy zatopić w stawie potrafili Fran-
cuzi.

Posel Szwedzki do Harwich przyplłynol. W
Edyburgu widziano na początku pazdziernika Ko-
metę pod 53 i 31 ku północy; rzucal on zogona
swiatlo do palacey się motly podobne. Biega pogłoska,
ze Admiral Collingwood natrafil na flotę Tulonską
z woyskiem żywnością i innemi potrzebami do
Katalonii płynącą, zwiodł bitwę i zniszczył.

W I E D E N d. 7 listopada. Stany Węgier-
skie odprawiły 32 posiedzenie. Przedstawiły iuz pro-
żbę o odpowiedź na zezwolone użycie trzyletnie kra-
iowey insurrekcyi, na składkę do założenia woysko-
wey akademii, na ofiarę 20 t. rekrutow, na ofia-
rowane ulżenie zaciagow i przeto zmnożoney 200
t. kontrybucyi, na umnieyszenie ceny soli, na u-
chwalone Muzeum narodowe, na użycie dochodow
opactwa Battasker, na odnowienie i rozszerzenie
12 artykułow roku 1792 postanowionych, a za-
tem po wygotowaniu na to wyrokow, wkrótce Sejm
zamknięty zostanie.

Rada Serbów, na przełożenie władz cywilnych
o potrzebie żołnierzy do zbioru zboża, uprawy ro-
li, i zasiewow na rok następny, rozkazała dnia 2
pazdziernika rozpuścić do domow całe woysko, za-
trzymując tylko 20 t. na osadzenie zamkow, ba-
teryi redut i granic. Turczyn w Belgradzie, któ-
ry wiedział o zbiegu iednym z woyska serbow, a nie
oznamil o tem wyższej władzy, osądzony na śmierć
uduszony został. Chce Czerny winnych przestra-
szyc i poszanowanie dla siebie ziednać.

Mustafa Bayraktar W. Wezyr, znajduie się
w takich okolicznosciach, że albo ustanowi pamię-
tną epokę dzwignienia straszney niegdys Monarchii
Ottomańskiej, lub tylko okryie się czasową prze-
miiającą chwałą. Młody Sultan Mahmud w Seraiu

edukowany nie wielką może bydz pomocą. Fami-
lia Osmanlisow, na większą klęskę Turcyi, wygas-
nąć może, bo Mahomed 11 po zabiciu Selima 111
a uwięzieniu Mustafy, który podobno iuz straco-
ny, iest ostatnim Sultanow potomkiem. Pismo pu-
bliczne donoszące o życiu Beya Szacha brata Se-
lima myli się nader, gdyż wzięło siostrę za bra-
ta. Czas pokaże co W. Wezyr dla dobra swego
narodu uczyni.

P A R Y Z d. 1 listopada. Dnia 29 o godz-
nie 11 Imperator wyiechal z Cesarzową do Ba-
yonne; nocował w Rambouillet, o czwartey z rana w
dalszą udał się podróż. Imperatorowa do nas po-
wróciła. Marszałkowie Mortier i Soult towarzy-
szą Napoleonowi. Korpus pierwszego i artylerya
począ do Hiszpanii pośpiesza. Za dwa dni Mini-
ster spraw zagranicznych i Sekretarz stanu tam-
ze wyiada. Piękny zamek Neuilly należący przed
tem do Królowey Neapolitańskiej miał bydz da-
rowany przez Imperatora X, Borghese.

Dziwią się Paryżanie nagłej odmianie tey oka-
załości z iaką Imperator udał się do prawodawcow
i powrócił, a niepoymia prawie tey prostoty z ia-
ką potem w pospolitym powozie, bez swity, bez
zadnych znakow obieżdzał stolicę dla oglądania wiel-
kich w niej robot. Sam ieden oglądał rynek, gdzie
pałace Bursy i Trybunału handlowego mają bydz
wybudowane. Rozmawiał niepoznany prawie z rze-
mieslnikami, którzy stare mury zbiłali. Oglądał na
ulicy S. Denis wodociąg, tak dla dostarczenia zdro-
wey wody, iako też dla przeczyszczenia ulic, nowo
zrobiony. Był na moście Pont aux change gdzie no-
wą groblę i kanał od swego imienia zrobic zamy-
śla. Odwiedzał szpitale i o wszystkich szczegu-
łach rozpytywał się. Pokazał się na teatrze przy-
witany i pozegnany głosnemi oklaskami. Był w
Muzeum i naresztę wyiechal.

Ministrowie Angielscy zatrzymawszy 8 godzin
przysłanych od ładu Kuryerow, bez odpowiedzi
wysłali. Lecz niebawiac goniec stanu Angielski
odebrał od rządu ważne depesze i do Grafa Cham-
pagny oraz dalszych posłów one przywiozł; niewiado-
mo gdzie znajdzie Imperatora, iezeli się za nim
uda. Nic zatem wiedziec nie można o zamiarach
rządu Angielskiego. Goniec ten wysiadł w Calais,
zkał do Boulogne był przeprowadzony. Generał
Policyi oraz kommandant miasta G. Vandame do-
dali Officyera, który przeprowadzić i nazad od-
prowadzić Anglika obowiązany. Minister zagrani-
cznych spraw uwiadomiony był przez Telegrafy o-
przyczdzie tego Gońca. Towary osadowe zna-
cznie z wygurowaney ceny spadły.

Minister stanu sekretarz oznaymił prawodaw-
com że dnia iutrzeyszego stanowszy przed niemi
Minister wnetrzny opisze stan, w którym Monar-
chia zostae. Woyska z Portugalii do Rochelle przy-
były, drugie w Bordeaux wysiadły, inne kolumny
w Bayonne stanęły. Napoleon rozkazał wszystkich
Hiszpanów we Francyi i Włoszech mieszkaiących
dla bezpieczeństwa do Dijon zaprowadzić. Umarł
u nas Senator Caulincourt oyciec Ambassadorsa na-
szego.

G. Baird poprowadził do Hiszpanii na 200 stat-
kach 12413 piechoty i 850 jazdy; kawalerya w

Portsmouth siada. W S. Andor Hiszpanów i Anglików wylądować miało 19000. Insurgenci Hiszpańscy otworzyli wszystkie porty Anglikom, i wolnego dowozu towarów z rękodzieł Angielskich pozwoliły. Znajdujące się okręty tego narodu, mogą wychodzić z portów za opłatą 15 procentów; inaczej uważane będą przez Junty za własność Hiszpańską. Admirał Cochran, przybywszy dnia 25 sierpnia do Barbados, dowiedział się że wojska Francuzkie z Gwadalupy naiechały osadę Angielską Mariegalante; posłał więc 200 Murzynów na pomoc swoim przeciwko naszym. Anglicy zrobili z Xciem Brezylji układ zabierania produktów prosto z tej osady, niebiorąc od Portugalczyków z Lisbony. Kupcy w Canada zyskują teraz na handlu, ten w portach stanów zjednoczonych zupełnie zamknięty, do nich przeszedł.

Przejeżdżając Napoleon koło Rochelle i Bordeaux odprawił popisy armii X. Abrantes po powrocie z Portugallii do Hiszpanii ciągnący. Na monetach od roku 1809 być będą zamiast napisu Rzeczpospolita Francuzka, wyraz Cesarstwo Francuzkie. Porucznik Roubouille i Sekretarz legacji Lablanche Perski order Słońca otrzymali. Żydzi w całym kraju przysięgę wierności wykonali. Uczony Brugniere wydał bohatyrski wiersz we 12 pieśniach pod tytułem Napoleon w Pruszech: wierszów będzie 5000. Generał Pruski Tauenzin otrzymał dar od 100 franków i pozwolenie powrotu do ojczyzny. Wszyscy Oficyerowie Pruscy mają wolność już nosić mundury dawniej zakazane przez Napoleona.

Francuzi będący na załogach w zamkach Portugalskich Elvas i Almeida, które są kluczami do Hiszpanii odmawiają poddać te twierdze, rozumiejąc się być niezajętymi konwencją. Ruszyli zatem Anglicy swoje siły dla zmuszenia Francuzów do ustąpienia z miast pomienionych. Korpusy X. Abrantes mają być pomnożone do 40000, i wtenczas ta armia wziawszy imię Portugalskiej, powróci do tego kraju.

BAYONNE d. 22 października. Potwierdziła się wiadomość o wzięciu miasta Bilbao przez Anglików i Hiszpanów, którzy z korpusem G. Black złączyli się wylądowawszy w S. Ander. Coraz więc barziej ciśniami Francuzi do gór Piryńskich odstąpili w wielu miejscach od rzeki Ebro zbliżając się do granic ojczyźnych, dla przedszego z nadchodzącymi posiłkami połączenia się. Ledwo zatem część Nawarry i Biskaj przy Francuzach została. G. Duhesme utrzymuje się dotąd w części Katalonii. Wszakże G. Lasalle do Haro postąpił, gdzie napotkawszy batalion literacki, z 4000 nowicuszów i studentów, rozpędził i zrabował wszystkich. Mocna dywizya Francuzka zbiera się w Durango, aby uderzyła na GG. Black i la Romana utrzymujących się w Bilbao, ustąpią niechybnie Hiszpani, tak iak dotąd, kiedy przychodziło do walnej rozprawy, zawsze uciekali. Czas odkrycie prawdy tego mniemania.

Dnia 10 G. Duhesme wyciągnął z Barcellony z 5000 przedarł się do Granvelles, uderzył i rozpędził 6000 Insurgentów. Zabrał w pogoni kilka dział, i wiele żywności do miasta sprowadził. G.

W Wilnie w Drukarni XX. Piarów Wileńskich.

Gouvion S. Cyr dowodzić będzie armią Katalońską nazwaną. Pod nim służą GG. Duhesme Chabran i Lechi; wszyscy znajdują się w Barcelonie. Dywizye Reille, Chabot, Pino i Souham, częścią osadzaia zamek Figuiéras, częścią stoia w linii gotowe ruszyć za danym hasłem na nieprzyjaciela. Niemożna dostatecznie znać siłę Hiszpańską w tej stronie. Wojsko Insurgentów złożone jest z wieśniaków nagle wybranych, którzy iak prędko gromadzą się tak rychło rozbiegają się. Przykrzą sobie ci ludzie prowadzić w górach życie błędne i bez celu; powracają więc niektórzy do swoich domów. Toż samo czynią nadęci sławą Kastyliczyców, którzy nigdy w kroku dostać Francuzom niezdolali.

Oprócz batalionów literackich, półków cygańskich, iazdy Numidyjskiej, traktują Anglicy z Cesarzem Marokańskim o 80000 wojska tego narodu, które chcą sprowadzić przez ciasninę Gibraltarską do Hiszpanii, i wspólnie z Insurgentami stawić do boju przeciw Francuzom. Jeżeli ta wiadomość nie jest plodem wesołego umysłu, ani skutkiem czytania ksiąg pobożnych przez Biskupa Owiedo Królowi Angielskiemu darowanych, wymysłona zatem ta krucjata z różnowierców Europejskich Afrykańskich i Indyjskich, dowodzić będzie środkow, iakich Anglia szukać musi dla swego ratunku.

Pierwsza kolumna pierwszego korpusu wielkiego wojska 8000 wynosząca, wczoraj do nas przybyła przyjęta ze wszelkimi wygodami i honorami, dziś do Hiszpanii poszła. Bryg Angielski 4 Oficyerów i 60 żołnierzy Francuzkich niosący z Portugallii przez nawałność do naszego portu został wpędzony, wszakże żadnemu człowiekowi na ląd wystąpić rząd nasz niepozwolił. Zapal Insurgentów Hiszpańskich coraz barziej stygnie; wiele miast niepochwaliło użytych gwałtowności przeciwko zamieszkałym francuzom. Junta Walencyi połowić i obwiesić kazała wszystkich Morderców spokojnej familii Francuzkiej. Egzekucya w nocy nastąpiła; nazajutrz wystawiono na widok publiczny trupy z napisem; za zamordowanie Francuzów, kradzież i rabunki. W iedney Walencyi tak srogiego okrucieństwa doświadczyli Francuzi. W Alicante, gdzie buntownicy o głowy Francuzów wołali, stałość Gubernatora, przykładna ludzkość Kanonika Santo, piękna gorliwość iednego Dominikana ratowały nieszczęśliwych, którzy skączyli cierpienia na trzy miesięcznym więzieniu. W Cadix, Sevilla, Malaga, i w innych miastach szanowani byli Francuzi. Sekwestr na ich majątki włożony, więcej im pomaga niż szkodzi, gdyż przychodząca W. armia powróci każdemu w całości zachowaną własność.

BERLIN d. 3 listopada. Król Pruski w połowie następującego miesiąca do tej stolicy powróci. X. Averstadt Marszałek Davoust ogłosił przy parolu, iż W. armia w Niemczech zgazona, że na iey miejscu wojsko Reńskie z pozostałych dywizyi uformowane, że iemu najwyższa komenda powierzona. Przyrzekł zatem w imieniu Napoleona żołnierzowi wszelkie wygody, pomoc sprawiedliwosc i nadgrode.

DODATEK